

**Sugas aizsardzības plāna putnu sugu grupai "Pūces"
izstrādes uzsākšanas informatīvā sanāksme Lipuškos,
Skolas ielā 3, dabas izglītības centrā "Rāzna"**

Sanāksmes protokols, 17.03.2017.

Sanāksmē piedalās:

Nr.	Vārds, Uzvārds	Organizācija
1.	Uģis Bergmanis	Latvijas Valsts meži
2.	Lars-George Hedlund	Bergvik Skog, SIA, MIB
3.	Dace Rācene	Valsts meža dienests
4.	Kristīne Riekstiņa	Valsts meža dienests
5.	Iluta Šopole	Valsts meža dienests
6.	Andris Barkāns	Valsts meža dienests
7.	Vitālijs Ignatjevs	
8.	Ņina Ignatjeva	4. vidusskolas skolotāja
9.	Regīna Indriķe	DAP Latgales reģionālā administrācija
10.	Elīna Tripāne	DAP Latgales reģionālā administrācija
11.	Irēna Skrinda	DAP Latgales reģionālā administrācija
12.	Dace Vasiļevska	DAP Latgales reģionālā administrācija
13.	Dagnis Vasiļevskis	DAP Latgales reģionālā administrācija
14.	Sanita Putna	DAP Latgales reģionālā administrācija
15.	Irēna Broliša	DAP Latgales reģionālā administrācija
16.	Gita Strode	DAP
17.	Elīna Prikule	DAP
18.	Irisa Mukāne	DAP
19.	Agnis Bušs	LOB
20.	Maija Rozenfelde	LOB, LU BF MSP
21.	Andris Avotiņš jun.	LOB
22.	Viesturs Ķerus	LOB

Sanāksmes darba kārtība

1. Sanāksmes atklāšana (Viesturs Ķerus, Latvijas Ornitoloģijas biedrība)
2. Informācija par projektu "Dabas skaitīšana" (Irisa Mukāne, Dabas aizsardzības pārvalde)
3. Informācija par Dabas aizsardzības plāniem (Gita Strode, Dabas aizsardzības pārvalde)
4. Plānotais sugu aizsardzības plāna putnu sugu grupai "Pūces" izstrādē (Andris Avotiņš jun., Latvijas Ornitoloģijas biedrība)
5. Sanāksmes noslēgums (Viesturs Ķerus, Latvijas Ornitoloģijas biedrība)

Sanāksme tiek atklāta plkst. 14.10

Sugas aizsardzības plāna putnu sugu grupai "Pūces" izstrādes uzsākšanas informatīvā sanāksme Lipuškos, Skolas ielā 3, dabas izglītības centrā "Rāzna",
Sanāksmes protokols, 17.03.2017.

1. Sanāksmes atklāšana (Viesturs Ķerus, Latvijas Ornitoloģijas biedrība)

Latvijas Ornitoloģijas biedrības (LOB) pārstāvis Viesturs Ķerus atklāj sanāksmi un iepazīstina ar šīs dienas apskatāmajiem jautājumiem un kārtību.

2. Informācija par projektu "Dabas skaitīšana" (Irisa Mukāne, Dabas aizsardzības pārvalde)

Dabas aizsardzības pārvaldes (DAP) pārstāve Irisa Mukāne iepazīstina ar projekta "Priekšnosacījumu izveide labākai bioloģiskās daudzveidības saglabāšanai un ekosistēmu aizsardzībai Latvijā" jeb "Dabas skaitīšana" mērķiem un tā ietvaros paredzēto.

Galvenie projekta ieguvumi:

1. Precīzi un aktuāli dati par biotopu daudzumu un kvalitāti ļaus labāk sabalansēt dabas aizsardzības un tautsaimniecības attīstību.
2. Dabas vērtību apzināšana palīdzēs apzināt konkrētās teritorijas unikalitāti, kā arī būs atbalsts teritorijas plānojumam un no tā izrietošajam ekonomiskajam ieguvumam.
3. Tiklīdz biotopu un citu dabas vērtību apzināšana būs veikta visā valstī, informācija būs visiem publiski pieejama un daudzos gadījumos zemju īpašniekiem nevajadzēs tērēt privātos līdzekļus ekspertīzēm.
4. Samazināsies administratīvais slogs un laika resursu patēriņš dažādu atļauju un saskaņojumu sagatavošanā un sniegšanā. Informācija par īpaši aizsargājamo biotopu pēc dabas skaitīšanas tiks ievietota dabas datu pārvaldības sistēmā Ozols, kas nozīmē, ka īpašnieki varēs ieraudzīt informāciju par savā īpašumā konstatētajām vērtībām. Šī sistēma ir savietota ar citām valsts informācijas sistēmām – dati par biotopiem ir apskatāmi arī ģeoportālā geolatvija.lv, zālāju informācija tiek nodota Lauku atbalsta dienestam maksājumu administrēšanai, savukārt katrs īpašnieks pats kā reģistrēts lietotājs dabas datu pārvaldības sistēmā Ozols, ievadot īpašuma kadastra numuru, varēs ieraudzīt kartē informāciju par savā īpašumā konstatētajām dabas vērtībām.
5. Aktuālais biotopu kartējums būs izmantojams zinātniska pamatojuma sagatavošanā, pilnveidojot *Natura 2000* tīklu un tā efektivitāti sugu un biotopu aizsardzības nodrošināšanā;
6. Dabas aizsardzības plāni un no tiem izrietošs funkcionālais zonējums, diferencējot aizsardzības un apsaimniekošanas režīmu, var atvieglot saimniecisko darbību īpaši aizsargājamās dabas teritorijās.

Papildu informācija par projektu pieejama internetā: www.daba.gov.lv un www.skaitamdabu.gov.lv (izstrādes procesā).

Sugas aizsardzības plāna putnu sugu grupai "Pūces" izstrādes uzsākšanas informatīvā sanāksme Lipuškos, Skolas ielā 3, dabas izglītības centrā "Rāzna",
Sanāksmes protokols, 17.03.2017.

Dace Rācene (Valsts meža dienests) jautā, kādā formātā tiek informēts īpašnieks par viņa īpašumā veiktu kartēšanu?

I.Mukāne atbild, ka uz īpašnieka deklarēto adresi tiek sūtīta informatīva vēstule, kurā minēts, ka noteiktajā sezonā eksperts apsekos konkrēto teritoriju. Īpašnieks tiek noskaidrots pēc kadastra datiem.

D.Rācene jautā, kad informēs par kartēšanas veikšanu?

I.Mukāne atbild, ka informēšana notiks pirms noteiktās sezonas, kuras laikā tiks apsekotas konkrētās teritorijas. Vēstulē nebūs minēts precīzs datums, kurā notiks teritorijas apsekošana, taču sastopot ekspertu zemes īpašniekam ir tiesības piedalīties apsekojumā. Katram ekspertam būs Dabas aizsardzības pārvaldes izdodas noteikta parauga apliecības, kas jāuzrāda zemes īpašniekam pēc tā lūguma.

3. Informācija par Dabas aizsardzības plāniem (Gita Strode, Dabas aizsardzības pārvalde)

DAP pārstāve Gita Strode iepazīstina ar Sugu aizsardzības plāniem un to izstrādes procesu.

4. Plānotais sugu aizsardzības plāna putnu sugu grupai "Pūces" izstrādē (Andris Avotiņš jun., Latvijas Ornitoloģijas biedrība)

LOB pārstāvis Andris Avotiņš jun. informē par Latvijā sastopamajām pūcēm un sugu aizsardzības plāna sugu grupai "Pūces" plānotajām darbībām. Iekļauj informāciju par pieredzi kaimiņvalstīs, t.sk. faktu, ka Somijā ir izdevies saglabāt un atjaunot pūču populācijas ar mākslīgo ligzdvieta izvietojumu vairāku tūkstošu vienību apmērā.

A.Avotiņš jun. uzaicina uzdot jautājumus un izteikt komentārus.

V.Ķerus komentē, citējot somu pētnieku, ka tas ir somu nacionālais kauns, ka pūču lielākā populācijas daļa ligzdo mākslīgajās ligzdās.

A.Avotiņš jun. piekrīt, ka mākslīgo ligzdu variants ir pēdējā iespēja, kā atveseļot populāciju. Jo tomēr pūču sastopamību ietekmē ne tikai ligzdas vietu pieejamība, bet visi dzīvošanas apstākļi kopumā.

D.Rācene jautā, vai plāna ietvaros tiks izvietoti pūču būri?

A.Avotiņš jun. atbild, ka plāna ietvaros jauni būti netiks izvietoti. Taču paliks tie būri, kas kalpo jau no 20. gs. 90. gadiem.

Sugas aizsardzības plāna putnu sugu grupai "Pūces" izstrādes uzsākšanas informatīvā sanāksme Lipuškos, Skolas ielā 3, dabas izglītības centrā "Rāzna",
Sanāksmes protokols, 17.03.2017.

Uģis Bergmanis (Latvijas valsts meži) jautā, kā skaidrot urālpūces un apodziņa populācijas pieaugumu pēdējos 10-20 gados?

A.Avotiņš jun. Nepiekrīt viedoklim, ka urālpūces un apodziņa populācija ir būtiski pieaugusi. Urālpūces populācijas maksimums ir bijis aptuveni 2004.-2007. gadā. Taču kopš tā laika populācija ir samazinājusies aptuveni divkārt. Pieaugums no 1980. līdz 2007. gadam varētu būt skaidrojams ar piemēroto mežaudžu pieaugumu ilgtermiņā, kopš Ulmaņlaikiem. Mežu masīvos parādoties pirmajām kailcirtēm, kas kā reti atvērumi mežā ir nozīmīgi barošanās biotopi, īpaši ziemas beigās. Pēc tam šo izcirtumu piemērotība krasi samazinās, jo veidojas jaunaudzes, kas nav piemēroti barošanās biotopi, turklāt pieaugot izcirtumu un jaunaudžu īpatsvaram, samazinās veco audžu platības, kas šīm sugām ir prioritārie biotopi.

V.Ķerus komentē, ka, sākot darbu pie otrā Latvijas ligzdojošo putnu atlanta 2000. gadā, dzirdēt apodziņu bija sensācija. Pēc tam, kad Varis Liepa pastāstīja, kā to konstatēt, uzreiz krasi pieauga konstatēšanas biežums.

U.Bergmanis komentē, ka rudenī apodziņš esot ļoti viegli konstatējams, un esot piefiksēts šīs rudenī dzirdamās populācijas daļas pieaugums.

A.Avotiņš jun. komentē, ka apodziņš ir klejojoša suga. Rudenī ir sastopami migranti, par kuru novērojumiem secinājumi būtu izdarāmi visas Eiropas mērogos.

Lars-George Hedlund (SIA Bergvik Skog, Meža īpašnieku biedrība) jautā, vai tiešām Latvijā pastāvīgi sastopamas ir tikai sešas pūču sugas?

A.Avotiņš jun. atbild, ka pastāvīgi ligzdojošas ir sešas pūču sugas. Savukārt migrācijas un ziemošanas sezonā sastopams vairāk sugu, arī plīvurpūce, svītrainā pūce un citas.

5. Sanāksmes noslēgums (Viesturs Ķerus, Latvijas Ornitoloģijas biedrība)

V.Ķerus noslēdz informatīvo sanāksmi un informē, ka papildu jautājumus ir iespējams vēl uzdot klātienē vai pēc tam e-pastā.

Sanāksme tiek slēgta plkst. 15.12.

Sanāksmi vadīja: Viesturs Ķerus, LOB

Sanāksmi protokolēja: Maija Rozenfelde, LOB